

Vojnich Pál (1919 – 2007)

Nagy veszteség érte az anyagvizsgálók közösségét. Életének 88. esztendejében, május 19-én elhunyt Dr. Vojnich Pál, okleveles gépészmérnök, nyugalmazott főiskolai tanár, a Gépipari Tudományos Egyesület Anyagvizsgáló Szakosztályának volt vezetőségi tagja.

Kiváló mérnök és legalább olyan jó tanár volt. Mérnökként minden műszaki probléma érdekelte, a repülés, az autók és ezeknél felhasznált anyagok minden problémájában a világszínvonal volt a mércéje. Csillogó egyénisége átütött előadásain, vizsgákon tanúsított szigorúságát még az ismétlésre utasítottak is elismerték, mert önmagával szemben is ugyanolyan magas mércét állított. Szerencsésebb politikai körülmények között híres mérnök lett volna, de ez őt soha nem keserítette el, sokszor vidáman felül tudott emelkedni a kicsinyes akadályokon is. Rendezett családban élt, három gyermekét példájával becsületre és szorgalomra nevelte.

Dr. Vojnich Pál a piaristáknál érettségizett, majd 1937-ben beiratkozott a Műegyetem Gépészmérnöki Karára. Éppen hogy csak elkezdte az egyetemet, beleszeretett a repülésbe. A második év lezárása után egy ideig nem folytatta a tanulmányait, a Műegyetemi Sportrepülő Egyesületben kezdett dolgozni, mint rajzoló, később tervező, akinek a repülőgép-építésben használatos anyagok vizsgálatával is kellett foglalkoznia. Alkalma volt sokat repülni, megdöntötte az akkori 4400 m-es vitorlázó magassági rekordot. Viharfelhőben sikerült 5500 m magasra feljutnia egy, az idősebb Rubik Ernő által tervezett géppel. 1943-tól a háború végéig a Magyar Aero Szövetség műszaki felügyelője és berepülő pilótája volt.

A háború után befejezte műegyetemi tanulmányait. 1949-től tanársegédnek nevezték ki a Műszaki Egyetem Mechanikai Technológia Tanszékére, majd 1951-ben adjunktus lett. Szívesen és jól oktatott, óráinak nagyobb részét a levelező tagozaton tartotta, ahol a háború miatt nem végzett hallgatókkal sikerült megszerettetni az anyagtudományt. Ebben az időben kutatásai elsősorban az alumíniumra és a titánra irányultak, sikerült alakítható titánt előállítania a Tanszék kísérleti kemencéjében. A precíziós öntés hazai bevezetésével kapcsolatos munkájáért 1956-ban „A Gépipar Kiváló Dolgozója” kitüntetést kapta.

1958-tól a Ganz Vagon- és Gépgyárban kezdett fémfémellurgusként dolgozni, 1961-ben az

Anyagvizsgáló és Technológiai Kutató Laboratórium vezetésével bízták meg, majd a gyártáskísérleti osztály vezetője lett. Ebben az időszakban a matematikai statisztikus fázistóvizsgálatokkal és a hőálló acélok elridegedésével foglalkozott, amiért 1965-ben „Kiváló Dolgozó” kitüntetést kapott. A hőálló acélokban történő átalakulások témájában 1971-ben doktori értekezését is megvédte.

1971-től a Lampart Zománcipari Művekben vállalati fémfémellurgusként kezdett dolgozni, majd 1976-ban a Műszaki Fejlesztési Főosztály vezetőjének, hamarosan pedig főmérnöknek nevezték ki. 1980. január 1-én, újabb „Kiváló Dolgozó” kitüntetéssel nyugdíjba vonult.

A Műszaki Egyetemen végzett oktatói tevékenysége után sem szakadt meg tanári pályafutása. 1961-ben kapott megbízást, hogy oktasson a Felsőfokú Gépipari Technikumban, ahol 1963-ban megalapította a Mechanikai Technológia Tanszékét. Szívós munkájának és jegyzetírói teljesítményének is része volt abban, hogy a Felsőfokú Gépipari Technikum 1969-ben Bánki Donát Gépipari Műszaki Főiskolává alakult. A Főiskolában meghívott előadóként oktatott, sok üzem mérnök tanulhatta tőle az anyagszerkezettan, anyagvizsgálat, szerkezeti anyagok, hőkezelés tantárgyakat. Érdekesen és elegánsan tudta a lekötni a hallgatóság figyelmét még a legnehezebb részeken is. A Főiskolán 2001. decemberéig dolgozott, így 105 félévet oktatott végig a felsőoktatásban, ezzel valószínűleg egyedülálló

rekordot ért el. Munkássága elismeréséül a Főiskola 1996-ban, 1998-ban, és posztumusz 2007-ben Bánki Donát Emlékéremmel tüntette ki.

A Gépipari Tudományos Egyesületnek 1958 óta volt tagja. Az Anyagvizsgáló Szakosztályban 1960-tól a Kifáradási munkabizottság, majd később a Fémtani szakbizottság vezetőjeként dolgozott. Kiváló munkája elismeréséül 1968-ban Irodalmi díj I. fokozat, 1973-ban Miniszteri elismerő oklevél, 1986-ban Egyesületi Érem, 1995-ben Gillemot László Emlékérem kitüntetésben részesült.

Húsz jegyzetben vagy könyvben volt szerző, illetve társszerző, 10 cikke, tanulmánya jelent meg, és 26 konferencián tartott előadást. A 75. születésnapja alkalmából adott interjújában tankönyveire utalva ezt mondta nekem: *"Remélem, vannak, akik a szerzőre nem is emlékeznek, csak a megszerzett tudásra, és munkám nem volt hiába."*

Biztos vagyok benne, hogy sokan leszünk, akik a szerzőre is emlékeznek.

Fücsök Ferenc